

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KAVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre. . . . . 12 kor. Félévre . . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ Negyedre . . . . . 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., kerület Akácfa-utca 7-ik szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Az ipari szaksajtó és a részvétlenség.

Magyarországon az ipari szaklapirodalom még nem régi keletű. Ez előtt huszonöt esztendővel nagy bátorság kellett ahhoz, hogy valaki ipari szaklapot indítson, ha még Budapesten is. Sokan kinevették volna vállalkozását s kevesen támogatták volna azt. És a haladó kornak mintegy hiányt pótoló szükségszerűsége gyanánt mégis egymásután jelentek meg az ipari szaklapok, úgyhogy ma már nincs is iparág az országban, melynek sajtóbeli organuma ne volna, sőt egyik-másik iparágban több is van, mint amennyi érdekei képviselőjére, megvédelmezésére szükséges. A sok hasznos ipari szaklap mellett ugyanis keletkeztek olyan szaklapok is, melyeket egyes, sem a hírlapíráshoz, sem az illető ipari szakmához nem értő vállalkozók csak azért „szerkesztenek“, hogy maguknak hirdetések-ből, általánokból s néha sajtóbeli szelid, vagy erőteljesebb nyomásokból illetéktelen hasznot szerezzenek.

Ez előtt egy negyed századdal a magyarországi vendéglősök és korcsmárosok részére, érdekeik védelmére, jogos kívánságaik nyilvántartására és megvalósítására szaklapot indítani, akkor igazán nemcsak bátorság, hanem merészség is kellett. Nem azért, minthogyha akkor már nem lett volna elég tekintélyes művelt vendéglős, korcsmáros iparosságunk; hanem azért, mert ennek a szakmánkbéli iparosságnak egy tekintélyes része, ha érdelemben, lélekben az volt is, de nyelvében még nem volt magyar és aki még nyelvében magyar volt is, az nem fogta fel és nem volt képes méltányolni annak nagy jelentőségét,

hogy egy, az ügy iránti lelkesedéssel szerkesztett szaklapnak minő hatása lehet egy iparág helyes és hasznos irányu átalakításában s annak jobb jövője megalapozásában. És mi ennek dacára negyedszázaddal ezelőtt — az akkori vendéglős és korcsmáros iparosság legjobbainak buzdítására — mégis megindították a „Vendéglősök Lapját“. Megindítottuk, mert tudtuk, hogy ez a lap a vendéglős és korcsmáros társadalom körében missziót lesz hivatva teljesíteni. És azt teljesített. Hogy ma Magyarországon vendéglősöknek, korcsmárosainak kilenczvenkilencz századrésze nemcsak érzelmeiben, hanem nyelvében is magyar, abban része van e szaklap fennállásának is, mely köré létezésének már rövid fennállása után is támogatásával odasorakozott a magyar vendéglősök és korcsmárosok legelőkelőbbjeinek színe, java. És hivatkozás nélkül mondhatjuk, hogy ami ezen elmúlt negyedszázad alatt a budapesti s általán a magyarországi vendéglős és korcsmáros iparban nemes irányu, közérdekű, hasznos mozgalom, alkotás csak történt, az arra való indítvány mindenkor e lap hasábjain vettett fel s az — győzelemre juttatásáig — lapunkban mindenkor az önzetlen lelkesedés, az ügy, az eszme iránt való igaz ragaszkodás támogatásában részesült.

És amint így volt ez a múltban, így kell lenni a jövőben is, mert ne higyjük, hogy a küzdelmek korszaka a magyar vendéglős és korcsmáros iparban véget ért, sőt annak erősebb időszakai csak most következnek reánk. Hogy többet ne mondjunk, most közeledik annak a kérdésnek eldöntése, amiért szintén már huszonöt esztendő óta küzdünk, hogy

a vendéglős és korcsmáros ipar is vétessék fel a törvényes képesítéshez kötött iparágak sorozatába. Ennek a kérdésnek megoldására most jön el a döntő pillanat s annak győzelemre juttatásáért minden erőnket harczba kell vinnünk, nehogy anyagi és erkölcsi létünkben, jövőnkben, fejlődésünkben újból ötven, vagy száz esztendőre visszavetessünk.

Ebben a küzdelemben, ebben a harczban s általán a vendéglősség és korcsmárososság minden igaz érdekeiért való küzdelemben mint részünket kivettük a múltban, kivesszük a jövőben is. Ehhez a küzdelemhez azonban nekünk is támogatásra van szükségünk. És nem elég támogatás az, hogy a „Vendéglősök Lapját“ megrendelik, olvassák ennek az országnak minden váiamire való szállodájában, vendéglőjében és korcsmájában, hanem szükséges ehhez az is, hogy akik olvassák ezt a lapot, — melynek előállítására a növekedő munkabérek állandó fokozása következtében nekünk is mindig jelentékenyebb kiadásunkba kerül — azok vegyenek maguknak annyi fáradságot, hogy *a rendes időre küldjék be az azért járó előfizetési díjakat is.* Ezt megrendelőinknek, olvasóinknak csak egy része teljesíti és sajnos, leginkább azok nem — bizonyosan feledékenységből — akik erre anyagi helyzetüknél fogva leginkább hivatva és kötelezve voltak.

Mi nem tesszük azt, amit egyes szaklaptársaink megtesznek, hogy még vidékre is állandóan pénzbeszedő ügynököket küldenek olvasóik, előfizetőik zaklatására. Mi legfeljebb egy-egy tiszteletteljes levélbeli felhívást küldünk, de azt is csak akkor, ha valaki több évnegyedi

ALAPITTATOTT
1820.

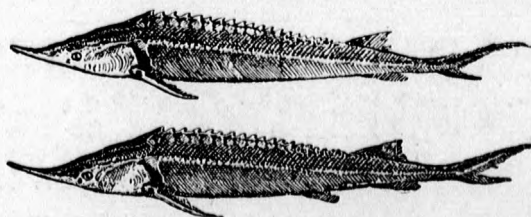
A legmagasabb udvar és József főherceg udvari szállítója.
FANDA ÁGOSTON és ZIMMER PÉTER UTÓDÁ

ZIMMER FERENCZ halnagykereskedő

A Balaton Halászati R.-T. kizárólagos képviselője.

Telefon 61-24. BUDAPEST, Központi vásárcsarnok Telefon 61-24

Mindennemű tengeri és édesvizihalak. Egyedüli halszállító cég, mely az előkelő házak és éttermekben szükségelt összes halfajokat friss állapotban állandóan raktáron tartja. Sürgönyök: Zimmer halászmester. Budapest.

vagy esztendei előfizetési díjával hátralékban maradt. Sajnos, még erre nézve is olyan válaszokat kapunk néha, mint kaptunk a közelmúltban egy vagyonos vidéki szálloda- és vendéglőtulaidonostól, hogy miért nem figyelmeztettük hátralékjaira minden évnegyed végén külön levélben, most már nem fizet. Hát engedelmet kérünk, ilyen eljárás hatása mellett sem lelkesedést meríteni, sem egy szaklap költségeit fedezni nem lehet.

Az esztendő vége következik, midőn minden iparos, kereskedő, üzletember és vállalat lezárja évi számadásait, hogy tisztába jöjjön helyzetével s maga is kiegyenlíthesse kötelezettségeit. Ebből az alkalomból mi is azon tiszteletteljes kéréssel fordulunk olvasóinkhoz, hogy esetleges hátralékaikat beküldeni s az újesztendővel előfizetéseiket megújítani kegyeskedjenek. Minden tisztességes emberi munka megérdemli a maga díjazását s a mienk talán annál inkább, mert ma már negyedszázada múlt, hogy egy nagy, előkelő társadalmi osztály, a magyar szállodás, vendéglős és korcsmáros iparosság legigazabb érdekeiért van folyamatban önzetlenül, csüggedést nem ismerőleg.

Az iparkamarák és a vendéglős ipar. Az ipar és kereskedelmi kamarák különösen a vidéken egymás után tartják most teljes ülésüket, melyek lefolyását figyelemmel kísérjük. A vendéglősök és korcsmárosok országos kongresszusa és egyes ipartársulatai ugyanis annak idején hivatalosan és megkeresték a kereskedelmi és iparkamarákat, hogy pártolják azon jogos törekvésüket, hogy az új ipartörvény keretében a szállodás, vendéglős és korcsmáros ipar is vétessék fel a törvényes képesítéshez kötött iparágak sorába s ezzel vége vetessék a vendéglős és korcsmáros ipar erkölcsi és anyagi kárára eddig dulakodó kontárszervezeteknek. Ezideig alig egy-két kamara foglalkozott ezzel a kérdéssel s több egyszerűen átsiklott rajta s ad acta tette. Felhívjuk erre a kérdésre szállodásaink és vendéglősaink figyelmét — hiszen az ő soraikból is akad elég kamarai tag — hogy egyes ipar és kereskedelmi kamarákban hozassák tárgyalásra ezt a kérdést és sürgezzék meg annak kedvező elintézését. Az új ipartörvény nemcsakára szönyegre kerül s itt az ideje, hogy ezen legszorgosabb s életérdekekünket érintő kérdést a feledés és nemtörődömség homályában elveszni ne engedjük.

Bortermelő és bormérő szerzetesek letelepítése.

Egyes lapok rémhíreket közölnek arról, hogy a jelenlegi spanyol kormány által üldözött spanyol és a portugál köztársasági kormány által kiűzött portugál szerzetesek Magyarországon telepednek meg. Ugyanezen lapok közlik ezeket a rémhíreket, melyeknek egy szavuk sincs a Galicziából bevándorló szegény és munkakerülő, itt a magyar munkás szép rovására élni és fogyasztani törekvő tömegek folyton tartó beözönlése ellen. A magunk részéről egyáltalán nem lelkesedünk sem a spanyol, sem a portugál szerzetesek magyarországi letelepedése mellett, már csak azért sem, mert van nekünk elég nagyszámu hazafias magyar papságunk, mely ez ország magyar katólikusainak valláserkölcsei szükségleteit kielégíteni elegendő. Miután azonban a portugál szerzeteseknek magyarországi letelepítése a vendéglős- és korcsmárosipart is érdekli, röviden bár, de mi is foglalkozunk ezzel a kérdéssel.

A portugál szerzetesek nagy része ugyanis otthon hazájukban — mely most kiűzte őket — szőlőműveléssel, bortermeléssel és ezzel kapcsolatban borkereskedéssel, sőt borméréssel is foglalkozott, tehát voltak ott szerzetes korcsmák is, a mi nálunk Magyarországon legalább is nagyon feltűnő volna. Ezek a szerzetesek Portugáliában lassankint az egész szőlőtermelést a maguk részére biztosították, a mi által — s mert szerény igényeiknél fogva nagyon olesón művelték a földet — a portugál szőlőtermelő népet tönkre tették, sőt erős versenyre keltek az ottani borkereskedőkkel és korcsmárosokkal is. Ha már most ezek a szerzetesek Magyarországon nyernének letelepedési engedélyt, kétségtelenül itt is régi foglalkozásukat folytatnák, a szőlőművelést, bortermelést, kereskedést és bormérést, sőt állítólag az egyik gróf Esterházy egyik dunántúli uradalmát már fel is ajánlotta volna a portugál szerzeteseknek szőlőművelési célokra. Kétségtelen, hogy ezen működésükben a portugál szerzetesek nem válnának hasznára sem a magyar bortermelőknél, sem a borkereskedőknél. A mi a magyar korcsmáros és vendéglős iparosságot illeti, hát annak a portugál szerzetes szaktársak egyáltalán nem válnának előnyére. Van és akad ennek a tisztas magyar korcsmároságnak elég kontár versenyháza, akik megnehezítik megélhetését, nemhogy szükség volna ez még szerzetes korcsmáros kolégákra is. Lehet, hogy ezek alázatosabban szolgálnának ki, az is lehet, hogy tiszta bort öntenének olesó pénzért a pohárba, de mi magyarok már úgy vagyunk, hogy a tisztas reverendát jobb szeretjük csak vendégként látni a vendéglőben, korcsmában, mint kiszolgáló korcsmáros és vendéglős gyanánt.

Egy alkalommal már a francia szeszgyártó karthauziak is le akartak telepedni Magyarországon, pedig ezek nem csináltak volna itt versenyt már meglévő szeszgyáraink miatt, mert csak a drága és finom schatreauisi szeszt gyártják, de ezek sem kaptak letelepülési engedélyt, hiszen le-

településüket a magyar katolikus papság sem látta volna szívesen. Így lesz ez majd a portugál bortermelő és borkereskedő szerzetesekkel is, akik bizonyára nem Európában, hanem más világrészben keresnek majd új hazát maguknak s teret működési körünknek. Mi magyarok pedig megleszünk tovább is nagy elégedettséggel a mi nagy szőlőtermelőinkkel, derék, képzett magyar vendéglősainkkal és korcsmárosainkkal. A portugál bortermelő, borkereskedő és bormérő szerzetesekből pedig, — bár nálunk különlegeség számba mennének, — nem kérünk.

Bor- és husadók beszedési jogának tömeges bérbeadása. Az ország háromszáznál több községében kerül most a bor- és husadók beszedési joga bérbeadása. Ezt a jogot eddig leginkább az egyes községek bérelték az államtól, de a hivatalos kezelés költséges voltánál fogva lemondottak a bérletekről, illetve nem újítják meg azokat. Az egyes magyar királyi pénzügyigazgatóságok hirdetményeikben most leginkább a vendéglősöket és korcsmárosokat hívják fel az adóbérletek igénybevételére, annál is inkább, mert hasonló bérlettel az államkincstár megelégedésére eddig is több vendéglős és korcsmáros foglalkozott az országban.

A vendéglők szegényei.

Még alig köszöntött be a tél, még az első hóvihár alig száguldott végig a mezőkön, országutakon, Budapest székesfőváros utcáin, már itt van az inséges a magyar székesfővárosban az ő ijesztő nagy arányaival. És ez az inséges nyomoruság nagyobb lesz ebben az esztendőben, mint volt valaha hosszú évtizedek óta. Budapest legszegényebb néposztályának megszűnt az utcái, vásárcsarnokai, keresete s ezeket a szerencsétleneket, a nagyvárosi élet rongyokba is alig burkolt nyomorultjait éjjel alig képesek befogadni a menedékházak, a kora hajnali órákban a pálinkásbutikok, déliban a népkonyhák.

A kerületi előljáróságok már most panaszkodnak, hogy soha sem volt akkora az ingyen népkonyhai jegykéregetők száma, mint éppen most a tél elején: Mi lesz még ezután, mikor majd a decemberi, januári, februári hidegek fagyaszítják meg az éhezők sapadt arczán a könnyeket?

Ugy téli időben a budapesti vendéglősök és korcsmárosok mindenkor kivették a részüket az éhező szegény nép iránti jótékonyág gyakorlásából. Újságcikknek nem irtak ezekről a jótékonyágokról csak száz és ezer élet nyomorultja érezte annak inséget enyhítő hatásait. És most, mikor a vendéglősök, korcsmárosok maguk is nagyon érzik az általános drágaság nyomasztó súlyát, most úgy ebédutáni órákban a szegények, koldusok még tömegebben lépik el a vendéglők, korcsmák udvarait, hogy egy-egy adag ételmaradékért esedezzenek. És a legtöbb helyen kapnak

Főpinczerek Óvadék-Szövetkezete

Budapest, VI. kerület, Podmaniczky-utca 19. szám.

A magyar pinczéség első és egyetlen önálló pénztintézete. Óvadékat azonnal folyósít. Nincs heti üzletész! Leszámolás azonnal.
Beiratkozáshoz 30 korona szükséges. — Hivatalos órák délután 4 órától 7-ig. — Telefon-szám 24-94.

is néhány fillérért, vagy teljesen ingyen, egy-egy fazék levest, főzeléket, papirba csomagolt husneműt, úgy hogy abból jut az otthon éhező betegeknek s gyermekeknek is. Bizony-bizony paloták, uradalmak, milliomosok urai így inséges tél idején nem gyakorolnak a szegény éhező emberi társadalommal úgy közvetlen jótékonytárgyat mint éppen a budapesti vendéglősök és korcsmárosok. És ez a jótékonytárgy annyival elismerésre méltóbb, mert nem követik azt hirlapi nyilvános nyilatkozások és aki adja még hálát sem követelhet attól a szegény embertől, akinek adja.

Némely külföldi nagyobb városban perselyeket raknak ki a vendéglői és korcsmai asztalokra, hogy azokba a vendégek az éhezők számára fölös filléreiket beledobják, melynek ellenében a vendéglős, korcsmáros azután bizonyos számú szegényt ellát ebéddel, vagy vacsorával. Ami magyar vendéglőseink még ezt sem veszik igénybe. Adnak a maguk emberségéből és a saját zsebének terhére. Pedig ezek között a vendéglősök és korcsmárosok között is van elég nagy családi gondokkal küzködő ember.

Adnak a maguk emberségéből és a saját erszényük terhére. Adnak, de kérdés, hogy a mai általános drágaság s nagyon sivár üzleti viszonyok között meddig adhatnak. Hiszen különösen a kiskorcsmárosok sorából önhibájukon kívül, de éppen ezen üzleti viszonyoknál fogva többen jutottak odáig, hogy maguk is rászorúlnak a mások anyagi támogatására. Bizony ezzel a téllal szomorú, inséges idők bontogatják dermesztő szárnyaikat felettünk. Ki tudja megérjük-e ezeknek jobbrafordultát, mikor majd több fizető vendég lesz vendéglőink és korcsmaink éttermeiben, mint amennyi kéregető, ingyenebédre váró szegény a vendéglők konyhabejáratai előtt.

Iparfelügyelők a korcsmák ellen.

A kereskedelmi miniszterium hatalmas kötetben számol be az iparfelügyelőknek 1909. évi működéséről, melyben az ország 41 iparfelügyelője közül néhány foglalkozik az ipari munkások alkoholizmusával, korcsmába járásával, s megállapítja azt, hogy némely gyáripari vidékeken leginkább a tulságos pálinkafogyasztás érzeteti romboló hatását a munkásság között.

Egyes iparfelügyelők határozottan kárhóztatják, hogy vannak gyártulajdonosok, a kik ipartelepeiken a saját hasznukra kantinekat tartanak fent, melyekben nem annyira ételműveket árusítanak, mint bort, sört, de legnagyobb mértékben pálinkát mérnek. Ezek a kantinek míg egyrésztől ártalmára vannak a tisztességes vendéglőknek, hol szelid, barátságos szórakozást is föltalálhatna a fáradt ember, másrésztől fölemésztik a munkás heti keresetének nagy részét, úgy hogy néha még családjának sem marad táplálkozásra valója. — Sajnos azonban ezeknek a többnyire kontrárekében levő kantinek beszüntetésére

még eddig nem tett sem javaslatot, sem intézkedést egyetlen egy iparfelügyelő sem. Kivétel e tekintetben a pozsonyi kerületben lévő ligetfalusi zománczedénygyár, melynek tulajdonosa nemcsak hogy kantinek nem tart fenn, hanem hogy a tűznél foglalatok munkásainak szomszágát enyhítse, a gyártelepen szódavizgyárat állított fel, hol a munkások két fillérért kapnak egy liter szódavizet, a munkások azonban a szódaitalozással egyáltalán nincsenek megelégedve.

Hogy a gyári munkásokat a szombat esti és vasárnap korcsmába járástól elvonják, némely iparfelügyelő úgy vélekedik, hogy követni kellene a bérfizetések tekintetében Németország és Schweitz némely ipari vidékének példáját, ahol az lett az általános gyakorlat, hogy a munkabérek nem szombat este, hanem a hét közepén, hetivásár előtti napon fizetik ki. „Ezzel a fizetési rendszerrel — írja a győri iparfelügyelő — a szombati és vasárnap éjszakák besoroztattak a többi hétköznapi éjszakák sorába. A vendéglők, korcsmák forgalma ezeken a napokon csökkent s ezzel arányosan a rendőri beavatkozások száma, csökkent az iszákosság. Ilyen munkabérfizetési rendszer volt 1909-ben a győri waggon- és gépgyárban, Győr város műveinél és a szegedi kenderfonóban.” Ez a bérfizetési rendszer azonban nálunk Magyarországon nem vált be, sőt az ellen sztrájkba is léptek a szegedi fonógyár munkásai, úgy hogy a régi fizetési rendszert vissza kellett állítani. Utóvégre az ember társaséletre van teremtve s az a munkás ember hol találja meg heti dolga után a társas szórakozást, mint egy s két pohár bor mellett megszokott tisztességes vendéglőjében, korcsmájában, ahol iszákosságra, dorbézolásra úgy sem adnak neki alkalmat, kivéve a kontár korcsmákban s a pálinkásbutik söntésekben.

A losonci iparfelügyelő a többek között azzal számol be, hogy a korláti bazalt- és kőszénbánya belga részvénytársulat igazgatósága azzal igyekezett a munkásokat a korcsmabajárástól elszoktatni, hogy munkaszünetes napok délutánjain mozgófényképes előadásokat rendeztetett számukra. Ez a törekvés azonban csak félig sikerült, mert a munkások megtekintették ugyan a mozgófényképeket, de előadás után még is csak elnéztek a korcsmába. A trencsényi és besztercebányai iparfelügyelők azt tapasztalják, hogy kerületükben a pálinkafogyasztás és annak megdöbbentően káros hatása nagyon elszaporodott. Ez utóbbi helyesnek tartaná, hogy nagyobb ipartelepek környékén szombat estétől hétfő reggelig minden italmérés zárassék be. A mi véleményünk a középuton halad. Az erős dolgot végző ipari munkásságot a teljes abstinenciának, a mindennemű szeszről való tartózkodásnak megnyerni úgy sem lehet, hiszen a végzett nehéz munka miatt is testi szervezetük megkívánja a mérsékelt mennyiségű bor vagy sörfogyasztást. Ám meg kell menteni az ipari munkásságot a pálinkaivástói, mely annyi romlásnak, rosszsnak okozója s ezt csak úgy érhetjük el, hogy a bort, még pedig a

hamisítatlan tiszta bort, még a boritaladó eltörlésével vagy csökkentésével is — mint az Francia, illetve Németországban történt — hozzáférhetőbbé tesszük számára.

Mikor lesz meg az új ipartörvény? Az ipartestületek országos szövetségének küldöttsége a napokban tisztelt *Hieronymi* Károly kereskelemügyi miniszternél, a ki ez alkalommal az új ipartörvény megalkotásáról is nyilatkozott. A miniszter előadta, hogy az előző kormány nagy szorgalommal készített ipartörvényjavaslatát nem találja egészen gyakorlatinak már terjedelménél fogva sem, ő tehát a miniszteriumban egy szűkebbkörű bizottságot alakított, mely azt a javaslatot átnézi és átrévidíálja. Kijelentette a miniszter azt is, hogy mielőtt a javaslatot a képviselőház elé terjeszt, véleményadás céljából kiadja azt az ipartestületeknek, illetve iparkamaráknak. Mindenesetre résen kell lennünk, hogy már az új ipartörvény kamarai tárgyalása alkalmából bevétessék annak szövegébe, amiért már három hosszú évtized óta lankadatlanul küzdünk, hogy a szállodás, vendéglős és korcsmáros ipar is fölvetessék a képesítéshez kötött iparágak sorozatába.

Kutyák a vendéglőben.

Nem azokról a hatalmas testű, jóra való szelindekekről beszélünk itt, melyek különösen a vidéki beszálló vendéglőkben vigyáznak, hogy tolvaj, rabló ne károsíthassa sem a vendéglőt, sem személyzete sem a vendégek élet-, vagy vagyonbiztonságát; hanem szó leszen itt Budapest székesfővárosi finom uri kutyáiról, melyek paloták hálószobáiban a kereveteken találnak nappali és éjjeli nyugodalmat, az emeleti ablakokból nézik le a földön járó emberiséget, ők maguk pedig urnőjükkel s gazdájukkal délutánonként sétakocsizálnak a ragyogó Andrassy-uton és a lombdus Stefánia-korzón.

Ám semmi kifogásunk az ellen nem lehet, hogy valaki kedveli az állatokat. Van aki a tyukot, galambot, a kanárit szereti, van aki a lovat, elefántot, vagy rinocszert. Az ellen nem lehet tehát kifogást emelnünk, ha utóvégre valaki jobban vonzódik a kutyához, mint más állatokhoz, mert hiszen az okos, hűséges és a gazdájához, vagy urnőjéhez rendkívül ragaszkodó állat. Az ősember valamikor együtt lakott háziállataival, még a megszelídített párducczal és oroszlánnal is. De nem kell az őskorba visszazárguldanunk, hiszen a mi horvát, bosnyák szegényebb földművelő erdőkben lakó népünk most is egy helyiségben és együtt lakik kecskéjével és sertésállományával s nincs aki megbotránkoznék rajta. Kinek lehetne tehát megbotránkozni valója azon, hogy némely öleb, vagy nagyobbacska, mopszli, vagy szibéria róka-fajta gazdáival együtt tanyáz, a nagy bérpaloták uri szalonjaiban és félhomályos

MODERN és izléses ÉTLAPOK, papírszalvéták, menükártyák, felirókönyvek, szelvénykönyvek, rendelhető, illetve kaphatók:

PAUKER MÓR nyomdai vállalata- és papíráruházában **Budapest, V., Váci-körút 60. sz.**

Telefon 47-37 és 86-73.

Telefon 47-37 és 86-73.

hálófülkéiben. Azt is tudjuk, hogy Caligurtá kinevezte az egyik lovát Róma város szenátorának, így tévén csuffá az örök város többi emberi szenátorait, hát ki botránkozhatnék meg azon, hogy némely urak és urnők fényes fogatjaikra, emberszámba maguk mellé ültetik kedvenc, okosszemű ebeiket. Ez mind budapesti szokás.

Ugy van azonban a dolog, hogy a szép Magyarországon azért, ami az embernek szabad, még nem szabad minden a kutyának.

Vannak például nyilvános közkertjeink, sétányaink, ahová a kutyákat még szájkossárral, még pórázon sem szabad bekala-uzolni. A nyilvános könyv- és képtárakba, muzeumokba szintén tilos az ebeknek a bemenet. A vasuti kocsikban sem utazhatik az ember együtt a kopójával, vizslájával, a hölgy ölebecskéjével s e kedvenc állatokat kénytelen a többi négylábuak egyszerűbb szakaszaiban elhelyezni. Szóval, még vannak helyek, ahol más elbánás alá esik az ember és más elbánás alá a kutyája.

Kormány- és városhatósági szabályrendelet tiltja, hogy a kutyákat — legyenek azok nagy bernáthegyiek, vagy parányi mopszlik — vendéglőkbe, nyilvános és közös éttermekbe az uraknak és hölgyeknek magukkal vinniök nem szabad. És ez a kutyatiltalom az, amiről itt szólni akarunk annál is inkább, mert ezt a kutyátlan emberiség nagy bosszóságára egyáltalán nem respektálják. Nem egy előkelő vendéglő van Budapesten, hová étkezés idején az urak és hölgyek — különösen a hölgyek — kutyáikat magukkal hozzák. És ezek a kutyák és kutyuskák odaülnek az embermódra. A vendéglői asztalok mellé a székekre. Vagy ha nem ülteti is épen boldog tulajdonosuk őket maguk mellé hát enni ad neki ott nyilvánosan a vendéglői tányérokba. Azokból a tányérokba, melyből ma én eszem, holnap te eszel felebrátom. Hát ez kissé az emberi érzést és gyomrot is felháborító, sokunknak undorító és kellemetlen állapot. Kellemetlen, sőt néha botránkyeltésre is alkalmas. Csak a napokban történt meg ugyanis egyik előkelő vendéglőben, hogy egy urhölgy a zöld főzelék adagját megosztotta a kutyájával. A felét felaprózott hussal együtt kimerítette neki egy porcellán tányérra s maga mellé helyezte egy székre, hol a válogatós pincsi kényeskedve falatozott. Csak a hus kellett neki, a főzeléket ott hagyta. A hölgy azután befejezván ebédjét, fizetett s kutyájával együtt tavozott, a zöldfőzelékkel félig telt tányér azonban ott maradt a széken. Jött egy katonatiszt s miután kardját és sapkáját letette, ugyancsak a hölgy által elhagyott asztalhoz lépett s fehérés nadrágjával beleült a pincsi által ott hagyott zöld főzelékbe. Ebből letkezett a botránky, kaczagás káromkodás, bocsánatkérés s míg végre is a tisztnek a vendéglős költségére annak lakásán — a körülmények kényszerítő hatásánál fogva — ruhát kellett váltania. Ilyen kellemetlenséget okozhat csak egyetlen-egy kutyavendég is.

Nem annyira mosolyogni való, mint in-

kább nagyon kellemetlenül komoly az emberi jóízlésbe, a köztisztasági és közegészségi érdekeinkbe ütköző dolgok ezek, melyek arra intenek, hogy maguk a vendéglősök szerezzenek hatályt annak a szabályrendeletnek, hogy kutyát vendéglőkbe, nyilvános, közös éttermekbe vinni egyáltalában nem szabad. Ez a saját érdekük is vendéglőseinknek, mert ha tisztességes izlésű vendég látja, hogy egy vendéglőben egy, vagy több kutya ugyanabból a tányérból eszik, melylyel másnap esetleg néki terithetnek fel, ezt az éttermet többször ugyan fel nem keresi. Egyszerűen segíthetnek ezen a dolgon. Kifüggesztenek az étterem falára egy nyomtatott figyelmeztetést:

Kutyákat behozni tilos!!

Uri hölgy és férfi megérti ezt s gondoskodik kedvenc kutyájának otthon való kiszolgáltatásáról és kiszolgáltatásáról.

Ha pedig oly sok a hölgy és ur Budapesten, aki kutyájával együtt akar ebédelni, vacsorálni, hát akad itt élelmes vállalkozó ember, nyitassanak azzal ebeik számára egy külön vendéglőt, ahová azokat elkísérik például

Kutya-vendéglő

czim alatt. Ide azután esetleg egyéb ember is elviheti másfajta kedvenc négylábu állatját. A lókedvelő lovát, a medvéseme- medvét, az állatszélidőt tigrisét és orosz- lánját, a czirkuszos elefántját, az állatker- tes rinócerusát. Ilyen vendéglő még ugy sincsen a világon. Ebben az egyben uttör- rök és specialistaik leszünk itt Budapes- ten. S hogy ennek a kutyavendéglőnek és étteremnek nem lenne forgalma, attól nem kell félni. Ami meglepően új és különle- ges, az az emberek ezreit vonhatja ma- gához.

Egy püspök prédikációja a boritalozásról.

A német nagy költők közül Schiller még kedvelte a bort, de Goethe már nem nagyon lelkesedett a szőlőnek kedverítő, aranyedviéért. A XIX. század elején, tehát közel száz esztendeje megírta a Rajna borterme vidékén tett utazását s megdöbönt azon, hogy ezen a vidéken virágoznak a kocsma s a szép — osztály különbség nélkül — nagyon kedveli a boritalt.

A többek között azt írja, hogy a Rajna vidékén senki sem szégyenli, hogy a bort szereti, sőt inkább dicsekszik ezzel a tulajdonságával. A szép asszonyok bevallják, hogy gyermekeik már az anyatejjel szívják magukba a bort. Goethe megkérdte, hogy igaz-e az, hogy némely papnak, sőt egyházfőjedelmek sikerült nyolcz pint erős rajnai bort egy nap alatt

meginnia? Erre azt a választ kapta, hogy kérdésére csak egy felszentelt püspök beszédének idézése adhatja meg a legalaposabb választ, aki hivei előtt az iszakosság rettenetes bűnét ostorozná, beszédét a következőkben fejezte be:

„Mindezekből meggyőződhetek, hogy a legnagyobb bünt az követi el, a ki Isten pompás adományával visszaél. A visszaélés azonban nem zárja ki az élvezést. Az irás azt mondja: „A bor megörvendezteti az ember szívét!” amiből kitetszik, hogy a magunk és a mások megörvendeztetésére a bort élvezni szabad és kell is. az Am az én férfi hallgatóim között talán egy sincs, aki két pint bort meg ne ihatnék anélkül, hogy ezáltal érzeit megzavartatnának. Aki azonban a harmadik, vagy a negyedik pintnél már oly súlyosan megfélekedezik magáról, hogy feleségét gyermekeit fel nem ismeri, azokat szidja, veri, rugdossa és szereteteivel úgy bánik, mintha azok a legnagyobb ellenségei volnának, az szálljon magába és hagyja abba a mérték- telenséget, mert Isten előtt nem tetsző cselekedetet végez, az emberek előtt pedig utálatos lesz.

Aki azonban négy, öt, sőt hat pintet is megiszik és azért annyira ura magának, hogy keresztény embertársainak szeretettel segítségére van, házi dolgát elvégezni kész, az élvezze szerény osztályát és fogadja azt hálával, óvakodjék azonban attól, hogy különös kísértés nélkül tovább menjen, mert itt már a gyenge halandó birásának hatása meg van szabva. Mert az az eset felette ritka, hogy a jósd- gos Isten valakit azzal a kiváló kegygyel ajándékozzon meg hogy nyolcz pint bort is meztudjon inni, amint ahogy Ő engem, alázatos szolgáját, erre a képességre méltatott. Minthogy pedig rólam senki sem állíthatja, hogy igaztalan haraggal illetem volna valakit, hogy a házam népét, rokonomat fel nem ismertem, vagy a lelkipász- tori kötelességemet elmulasztottam volna, minthogy éppen ellenkezőleg mindnyájan arról tanuskodhattak, hogy Isten dicsé- réteben és becsülésében felebarátainnak csak javára és hasznára voltam, azért nyugodt lélekkel és hálával örülhetek tovább is ennek a rám ruházott aján- déknak.“

A magyarországi antialkoholista egye- sületet hivatalos lapja nagyon megütközik ezen a százesztendő előtti püspöki predi- káción. Hát hiszen nem is mindennapi do- log egy püspök, aki napokint nyolcz pint bort megiszik és ezt a szószeren is be- vallja. Amde ha tisztelt alkoholista lap- társunk tudós cikkirója olvasná a száz, vagy félszáz év előtti bácskai följegye- zéseket, még jobban megütköznék. A bács- kai, szabadkai magyar akkor bir el hát napi husz pint bort is és még sem keve- redett meg tőle. És csodálatos, az akkori bácskai magyarok mégis egészséges és hosszú életű emberek valának. Igaz, hogy nem pálinkát és nem mü, vagy hamisított bort mérnek, hanem tiszta szabadkai, bácskai, vagy pedig báttaszéki fehéret és szekszárdi vöröset, de azt is a javából.

MARSCHALL FRIGYES vad- és baromfi-kereskedő Budapest, Központi vásárcsarnok.

Szállodák és vendéglők részére a legolcsóbb napi árban szállítja elsőrendű vágott vad és szárnyasait. Ugy a helyi, mint a vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Müller Antal ünneplése.

A magyar vendéglősök ma Müller Antalt, az Országos Kaszinó és a Park-klub vendéglősét ünnepelték abból az alkalomból, hogy negyven éve áll a vendéglősiipar szolgálatában. A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata a jubiláns tiszteletére rendkívüli közgyűlést tartott a Hungária-szálló disztermében és a közgyűlés keretében leleplezték az arcképét. A terem egészen megtelt. Ott voltak az ipartársulat tagjai teljes számban, élükön Gundel János elnök és Malosik Antal alelnökkel, a nyugdíjgyesület vezetője Bokros Károly elnökkel az élén, a vendéglős-munkaadó egyesületének választmányára Palkovics Ede vezetésével, a kávéipartársulat Harsányi Adolf elnök vezetésével, a budapesti kávéosok szövetségének kiküldöttjei Mészáros Győző elnökkel élükön, a vendéglősök szakirányú tanonciskolájának tanári kara és növendékei. Jekelfalussy Zoltán, a Park-klub igazgatója. Gelléri Mór, Vajda Zsigmond festőművész, Goretzky Zsigmond ker. előjáró, Szente Imre gyárigazgató, és mások.

Az ünnepeltet Gundel elnök üdvözölte, aztán Glück Frigyes mondott rendkívül szép ünnepi beszédet. A beszéd végzetével lehullott a lepel az arcképről, amely Vajda Zsigmond alkotása. Az ezt követő szünni nem akaró éljenzés lecsillapultával Gundel János köszöntötte az ünnepeltet az ipartársulat nevében. Utána Bokros Károly üdvözölte a jubilánst. A Budapesti Kávéipartársulat nevében Harsányi Adolf, a Magyar Szállodás és Vendéglős Munkaadók Egyesülete nevében Palkovics Ede, a tanonciskola növendékei Zidariés József köszöntötte az ünnepeltet. Petanovics József is lelkes beszédet mondott. Müller Antal meghatott szavakban mondott köszönetet kartársainak jóleső szeretetért és ígérte, hogy a jövőben is a vendéglősiparnak szenteli egész erejét. Lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták az ünnepelt szavait, mire az elnök a közgyűlést bekezesztette.

Müller Antal jubileuma alkalmából Wekerle Sándor volt miniszterelnök, mint az Országos Kaszinó egyik igazgatója, hosszabb levélben üdvözölte. Üdvöző iratokat külték még: Márkus József főrendiházi tag, Lisznai Tihámér miniszteri osztálytanácsos, Thék Endre udvari tanácsos és mások. Este a Hungária-szállóban diszvacsonya volt, amelyen Gundel János, Glück Frigyes, Bokros Károly, Palkovics Ede, Harsányi Adolf, dr. ifj. Nagy Sándor és mások felköszöntőkben ünnepelték a jubilánst.

A munka nem szégyen.

Lejártak már Magyarországon is azok az idők, mikor volt itt egy igen nagy társadalmi osztály, mely lenézte, lekicsinyelte azokat, akik akár ipari, akár kereskedelmi, akár földmívelési munkával kereste meg magának kenyerét. Ez az elfogultság különben nálunk még a magyar őskorból származott, mikor a nemzet egyetemét és annak vagyonát védelmező nemes harcosok különbeknek tartották magukat a nem-

zet munkálkodó osztályainál. Ez a felfogás azután áthúzódott századokon át s csak 1848-ban kezdett megtörni, mikor a jobbagység felszabadult s mikor iparos, kereskedő, földmívelő egyformán részt vett a magyar szabadság, ősi alkotmányunk védelmében. De még ezután is akadtak családok, sőt társadalmi rétegek is, melyek bizonyos kicsinylő mosolylyal beszéltek, ha az ipari foglalkozásról volt szó s gyermekeiket dehogyan is hagyták volna ipari pályára menni. Ha elfogyott is az ősi vagyon s ha a gyerek nem is tudott végezni felsőbb iskolákat, hát valahogy mégis csak bedugták valami megyei irodába, hol silány fizetés mellett végig kuzorogta életét, de azért az iparost ő is csak lenézte. Ma már azonban nagyot fordult a világ kereke, nagyot lendített rajta a haladó idők rohanása. Ma már az a jelszó, hogy mindenkinek dolgozni kell, mert a ki nem dolgozik, az ne is egyék. Az ősi magyarok nagyrészt elpusztultak, a tudományos pályák tele lettek a kenyérért egymást öklöző diplomás emberekkel, a vármegye, a város s az állam sem képes befogadni a hivatalt kereső letiner ifjúság nagy számát, ilyen körülmények között azután bekövetkezett az a nagy fordulat, hogy ősi uri családaink gyermekei is kezdenek az ipari pályára tódulni s most már ők a hirdetői annak, hogy a munka nemesít, mert aki valamely ipari foglalkozás terén kiképezi magát, ha dolgozni akar, sokat kereshet, nagy pénzü ember lehet, sőt iparának szimbolumai mellett bearanyozhatja őseinek nemesi címérét is.

E nagy változást előidézte nálunk a külföld példája is. Angliában, a német birodalomban legelőkelőbb főuri családok sarjai választanak maguknak ipari pályákat, melyeken előre törve, meghatványozzák ősi, örökölt vagyonukat. Amerikának nemességét az az osztály képezi, mely leginkább ipari munkával kereste meg millióit. Egyes fejedelmek, uralkodók — mint például a német császár — azzal tesznek tanúságot az ipari foglalkozás iránti nagybecsülésükről, hogy gyermekeiket kiképeztetik egy-egy ipari szakmára.

Csak Magyarországon mutatkozott ez irányban némi csökönység, melynek tüneteiket esetenként még most is észlelhetjük. Különösen a vendéglősi, korcsmárosi s hasonló pályával foglalkozók iránt voltak sokáig elfogultsággal az egyes társadalmi osztályoknak tagjai. Tudunk egy esetet, midőn egy vagyonos vendéglős fia, a ki tartalékos tiszt volt, midőn átvette atyja vendéglői és korcsmai üzletének vezetését, hát arra kényszerítették, hogy tiszti minőségéről lemondjon. Egy tanító ellen fejelemi vizsgálatot indítottak, mert a nyári szünidő alatt atyja vendéglőjében kiszolgálni segített. Egy százados feleségül vette itt egy gazdag ház- és kávéház-tulajdonos szép fiatal özvegyét s miután ez utóbbi a kávéházi üzletet tovább is vezette, a férjnek le kellett mondani századosi rangjáról. Most egy lovagias ügy keretében olvasunk hasonló tünetről, mely azonban a tisztos, uri gondolkodás elfogultságának erejénél fogva egészen más-képen végződött.

A mezőhegyesi állami birtokon történt egy állami gazdatiszt és egy jogszigorló közt valamiféle lovagias ügy támadt, melynek elintézését azonban becsületügyi eljárás előzte meg. A gazdatiszt segédei ugyanis becsületbíró-ságra bízták annak a kérdésnek kimondását, hogy párbajképes-e azért a jogszigorló, mert szabad idejében vendéglős édes atyja éttermében pinczérként kiszolgál. És a becsületbírák — előkelő uri emberek — egyhangulag kimondották a jogszigorló párbajképességét, mert a *tisztesség munkája meg nem szégyenít*. S ilyen a vendéglős és pinczér foglalkozása is.

Odáig jutottunk tehát már Magyarországon, hogy becsületbíró-sági határozattal is kimondották, hogy a munka, az ipari s ebben az esetben a vendéglősség ipari munka, nem szégyen. Igenis nem! Hiszen látjuk, hogy nemcsak előkelő családok sarjai mennek ipari pályára, hanem tényleges katonatisztek is önként letesznek aranyzsinóros egyenruhájukat s ipari pályára lépnek, mert azon is tisztességesen, de jobban meg lehet élni. És a munka nemcsak hogy nem szégyen, hanem nemesít is. Gyakorlatilag is belátja ezt a kormányzat is, melynek előterjesztésére a király az iparos társadalomban nemcsak nemességeket, hanem udvari tanácsosságokat, méltóságos címeket is adományoz.

A nemességet különben minden adományozás nélkül minden tisztességes ember a saját lelki világában hordozza. És ott hordozzák ez ország tisztos vendéglősiparosai is, a kikre bár jólesően hathat a fentebbi határozat, de akik e nélkül is tudatában vannak annak, hogy a vendéglősi foglalkozás van olyan tisztességes, kifogástalan foglalkozás, mint bármelyik foglalkozási ág, még Magyarországon is!

Küzdelem a husért.

Az ember már az ősidőktől kezdve a hus- és növényevő teremtmények közé soroztatott. A bibliában meg vagyon írva, hogy Ádám apánknak már harmad, negyediziglen való leszármazottjai vadásztak, halásztak, hogy húsételre tegyenek szert. Az őseink harcába szállt a vadászsákmányért a rengetegeket orozslánjaival, az ősidők szörnymastadonjaival, bár fegyvere csak a kő és bot vala, de az előbbivel rövid idő múlva még a repülő madarat is leütötte a levegőből. Később az ember már megszelídítette a hozzáhúzó állatokat, részint, hogy igájába, szolgálatába vonja azokat, részint, hogy termékeikhez s husukhoz jusson. Ez az időszak már Noé után kezdődik, akinek, ha nagyobb érdeme nem volna, már az is elegendő volna, hogy megismertette az emberiséggel a szőlőtermelés és a bortermelés titkát. Kétségtelenül Noé korszaka után keletkeztek a világon az első korcsmák, melyekben nemcsak bort mértek, de puhított húst is adtak. A leverszerüekre, sült és főtt husra csak később kapott rá az emberiség, hiszen még sokkal későbbben az ősmagyarok is a nyeregkapa alá szorítva a saját testük súlyával és a paripa melegével puhították meg a jóféle lószeletet.

COGNAC CUBA-DUROZIER & CIE
RFACZIA COGNACGYÁR PROMONTOR.
ALAPITTATOTT 1884.

Az emberiség legősibb eledele tehát a hus. És nem megdöbbenő-e korunkban, hogy egyszerre csak át fut Európán a vészkiáltás, hogy nincs a köztáplálkozásra elegendő állati húsféle, ami még van ahhoz is csak pénzbeli kiváltságok juthatnak hozzá. Mit jelent ez? Tudjuk, hogy leginkább a hus adja meg az emberi természetnek, testnek az erőt, ha tehát megfosztottunk a hústápláléktól, elsatnyulunk, és elsatnyul velünk a jövő generáció, gyermekeink. Értjük tehát annak a harcznak okát, mely különösen nálunk megindult a husnak birhatásáért.

Magyarországon most minden ember a minisztertől kezdve a vendéglősökig, korcsmárosokig és Bárczy István polgármestertől kezdve a kórházi biztosokig azon töri a fejét, hogy miként lehetne a hus árát leszállítani. Azt már belátták, hogy a hatósági lómészárszékek nem sokat enyhítettek a husdrágaságon, pedig már huszonkilenc lómészárszékünk van, amelyből a kisebb kifűzések is fedezik husszükségleteiket. Az élvezhetlen, büzös ízű argentiniai beszózott hus sem magyar gyomornak való, s ez sem ránt ki bennünket a husbajból. A székesfőváros tanácsa most a szerbiai marhahas tömeges beeresztését követeli, amit viszont a magyar állattenyésztők érthető okból elleneznek.

Tény az, hogy a szerb marhá husa nagyon gyenge táperejű s a szerb marhák, sertések közt állandó a ragályos állati betegség, ami szintén lehetetlenné teszi állandó behozatalukat. A mi husbajunkon tehát a ráczországi vágomarhák és hizott mangalicák sem segítenek.

De egyet különösképpen tartunk. Mikor mindenki hussinségről panaszkodik, senkinek sem jut az eszébe, hogy erdeink, mezőink még tele vannak élvezhető husu vadakkal, különösen nyulakkal. A vendéglőkben, korcsmákban kellene most a vad-hustálalást, fogyasztást jobban felkarolni s ezzel is bizonyára segítve lenne, habár átmenetileg is a nagy magyar husnyomoruságon. A nagy vadászterületeket a közszükségletre való tekintettel könnyebben hozzáférhetőbbé kellene tenni s a vadászati törvény szigorú tilalmán némileg enyhíteni kellene, hogy tömegesebben piacra kerüljön s megelelőbbüljön az élvezhető vad husának ára. Attól nem kell félni, hogy egy-két évi nagyobb vadász-szákmányolás után kifogyva a szarvas, őz, vaddisznó, nyul erdeinkből, mezeinkről. Maradna ott mégis ezer számra tenyészteni való állat.

Most különben itt a vadászévad, s talán a vadás ételeknek nagyobb mértékben való kiszolgálásával, ha nem is gyökeresen, de némileg mégis segítünk a nagy husszükségen.

A jázsági határozat.

Jásznagykun-Szolnok vármegye törvényhatósági bizottsága kimondotta nagy többséggel hozott határozatát, hogy elrendeli a jövőre nézve a korcsmák és vendéglők vasárnapi munkaszünetét az egész vármegyre, annak minden városára és községére nézve. A derék jázs magyarok leg-alább egyelőre nem sokat érnek el eme elhatározásukkal. Annak idején — mint megirték — Szilágy vármegye is hozott hasonló határozatot, sőt ott egy időre a korcsmákat, vendéglőket vasárnapokon be is zárták, de ezt a határozatot végeredményében a belügyminiszter még sem hagyta jóvá. Nem, mert nem hagyhatta. A törvény intézkedései szerint ugyanis a törvényhatóságoknak joguk van meghatározni a korcsmák, vendéglők reggeli nyitási idejét és estei záróját, de hogy általában elrendeljék a korcsmákra nézve a vasárnapi munkaszünetét ehhez már nincs joguk. Ehhez már országgyűlési határozat szükséges. Bizonyos tehát, hogy a belügyminiszterium Jászkun-Szolnok vármegyének e tárgyban hozott határozatát sem fogja jóvá hagyni.

Már több ízben rámutattunk arra, hogy sem egyes törvényhatóságok területének, sem az egész országnak nem sok erkölcsi haszna lesz a korcsmák, vendéglők vasárnapi munkaszünetétől, sőt, hogy egy ez nagyobb városokban, különösen Budapesten, keresztül sem vihető. Utóvégre itt az idegenforgalom igényei is parancsolnak, azután meg az egész héten át dolgozó munkásembernek, iparosnak, hivatalnoknak is kell egy kis vasárnapi szórakozás, amit ő a kávéházakban, kaszinókban fel nem találhat. No már most, ha az ország egynehány korcsmájában duhajkodnak, dorbézolnak az emberek, hát osztó igazság volna az, ha ezért az ország valamennyi korcsmáját becsuknák vasárnapra? Tessék csak azokat a botrányfészek kontárkorcsmákat bezáratni, a többi tisztes korcsmáknak pedig a békés megélhetést meghagyni — és akkor rendben lesz minden.

Mint már több ízben megirtuk, Amerika egyes államaiban sem vált be a korcsmák vasárnapi kényszermunkaszünete. Azóta ott a pálinkaiszákosság fokozódik s az eddig korcsmai botrányok színhelye a munkásosztály körében a családi otthon lett, ami megrendítően romboló hatással van a gyermeknemzedékre.

Azonban mégis gondolkodóba ejt bennünket, hogy nálunk miért nyomul mostanában mindjobban előtérbe a korcsmák vasárnapi kényszermunkaszünetének kérdése. Mindjárt megértjük, ha betekintünk azoknak a vármegyéknek területére, melyek törvényhatósága leginkább sürgeti a vasárnapi korcsmai bezárást. Látjuk, hogy a törvényhatóság területén, kivált a faluhelyeken a korcsmatartási és italmérsi jogosultság kicsuszott a hivatásos jó és becsületes, a maguk és mások tisztességére is ügyelő magyar vendéglősség és korcsmárosság kezéből s ezt a jogosultságot olyan bevádorolt, jött-ment, semmi erkölcsi biztosítékot nyújtani nem tudó kontárok kaparították meg, akik egyáltalában nem válogatósak az eszközökben, hogy minél több haszonra tegyenek szert. Akik nem riadnak vissza egy kis korcsmai uzsorától s attól, hogy üzleti helyiségeik a könnyelműségek állandó botrány-

tanyája legyen. Elhiszszük, hogy az ilyen kontár korcsmárosok — kik a tisztves vendéglős és korcsmáros iparnak is nagy kárára vannak — veszélyeztetik egyes községek, sőt vármegyék közbiztonságát, közérkölségét s éppen a szegény néposztály vagyoni létét is. Elhiszszük, hogy az ilyen elemektől szabadulni igyekeznek a vármegyék is. Am tessék ezektől a legcsekélyebb kihágás esetén is elvonni az italmérsi engedélyeket, akkor majd megtisztul a levegő, de sajnálatos volna azt a hivatásos, tisztességes magyar korcsmárosságot, mely maga is öre a tisztességnek, a mértékletességnek és kár volna sujtani a magyar bortermelőket is azzal, ha valahogy a törvényhozás forumán keresztül erőszakolnák mégis azt a vasárnapi korcsmai és vendéglői kényszermunkaszünetet!

Társas reggelik.

December 9-én. ifj. Schuller Ferencznél VI. Váci-körut 68.

December 16-án. Gundel Károly nagyvendéglőjében VI. Városliget, (volt Wampetits).

December 23-án, Pelzmann Ferencz éttermében VIII. Rákóczi-ut 5. (Pannónia szálloda.)

December 30-án. Kommer Ferencz „Vadász-kürt” szállodájában IV. Türr István-utca 5.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Vámház-körut 4. Telefon 11—24. Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója. Fióküzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.)

„Jó barátok” összejövetel:

December 7-én, Petrákovits Józsefnél IV., Ferencz József rakpart 1.

December 14-én, Tompa Lukácsnál IX., Márton-utca 18.

December 21-én, Verbőczy Lajosnál, IV., Városház-utca 3.

December 28-án, Almási Józsefnél, VIII., Baross-utca 92.

KÜLÖNFÉLÉK.

Esküvő. Gerstl Ferencz budai ismert vendéglős kartársunk nőül vette özv. Wimmer né vendéglősnőt.

Családi öröm. Frenreisz István fővárosi előkelő nagyvendéglős kartársunk ismét kellemes családi örömben részesült. Kedves neje folyó hó 2-ikán egy egészséges fiu gyermekkel ajándékozta meg. Az új szülött István nevet nyer a szent keresztiségben.

Uj vendéglők. Budapesten a Veres Pálné-utca 3. számú új palotában Prohászka Ferencz kartársunk új vendéglőt nyitott. — Ugyancsak a Veres Pálné-utca és Papnövelpe-utca sarkán épült új házban Keresz Ferencz fővárosi kartársunk új vendéglőt rendezett be. Mindkét kartársunknak sok szerencsét kívánunk új vállalkozásukhoz.

Singhoffer M. József

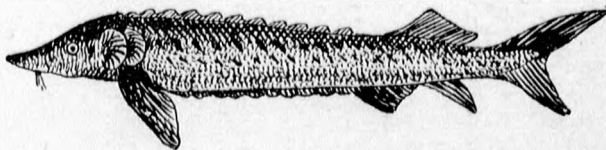
halászmester

Budapest, Központi vásárcsarnok,

Lakás: Fővámter 10. szám.

Élő nemes pontyok bármely nagy mennyiségben kaphatók.

Édes vízi és tengeri halnagykereskedés, mely állandóan tart nagy halkészletet élő és jegelt halakban, vidéki rendelések a legpontosabban és megbízhatóan eszközöltetnek, háztartás és éttermek részére

A szállodák és az idegenforgalom Az osztrák szállodások az angol szállodások meghívására Londonba rándultak, ahol azután a „Hydepark-szálloda“ nagy termében értekezletre gyűltek. Az értekezleten a főkonzul, Sizzo-Novis gróf elnökölt, aki megnyitó beszédjében sok figyelemreméltó dolgot mondott: A szállodák — ugymond — nagy szolgálatot tehetnek az idegen forgalomnak. A vendégnek a szállodában kényelmesen kell magát éreznie. Ez csak úgy érhető el, ha felkeresik a külföldet, ahol a viszonyok már fejlettebbek és amit ott látnak, azt hasznukra fordítják. A külföldi tartózkodásnak meg van az az előnye is, hogy idegenben sokkal jobban tapasztalhatók a hazai viszonyok. Az átalakulásra, a fejlődésre természetesen idő kell miért is különösen az ifjuságnak kell minél többet külföldön tartózkodni, mert nincsen olyan ország, ahol valamit ne lehetne tanulni. — Nagyon érdekes volt, amit egy *Osten* nevű angol szállodás mondott. Azt tapasztalta ugyanis, hogy Angliába nagyon sokan érkeznek, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozzák. Heteig, hónapokig élnek az angol fővárosban, vagy pedig valamelyik nagy angol városban, sokat látnak, hallanak, tapasztalnak, azonban mindennek a gyümölcsét nem az az ország élvezzi, amelyikből jöttek. A fiatal emberek ugyanis, amikor az angol nyelvet megtanulták, amikor már kissé körülnéztek, akkor elmennek Svajcza, Amerikába, Olaszországba, sőt akadnak olyanok is, akik a Kanári-szigetekre mennek, mert azt hiszik, hogy ott jobb üzleteket csinálnak, ott több az idegen. Igen érdekes volt az egyik felszólaló, *Hesz Ferdinand* bécsi szállodás ajánlata, aki azt javasolta, hogy a szállodások, vendéglősök ajánlják egymásnak az utazókat, a vendégeket, kirándulókat; hogy azokat a nagyhangu reklámok által félre ne vezessék. Bizonyára igen szép és üdvös dolgok ezek mind, hanem azért arra kíváncsiak volnánk, hogy melyik osztrák szállodás ajánlaná a nála lakó vendégnek, hogy látogasson el Magyarországra, mert itt gyönyörű dolgokat fog látni.

Egy fürdő-részvénytársaság felszámolása. Rajec fürdő eddig egy részvénytársaság tulajdona volt. Most ez a részvénytársaság felszámol. Már a felszámolást kimondó rendkívüli közgyűlést is összehívták e hónap 11-ére.

A Kőbányai Polgári Serfőző Részvénytársaság november 30-án tartotta XVIII. évi rendes közgyűlését. Pósch Gyula alelnök kegyeletes szavakkal méltatta a társaság elhunyt megalapítójának és vezérigazgatójának, tőszegi Freund Vilmosnak érdemeit és indítványára a közgyűlés mély részvéteinek jegyzőkönyvben adott kifejezést. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy „Tőszegi Freund Vilmos segélyalap“ elnevezéssel a vállalat alkalmazottainak öz-

vegyei és árvái támogatására 100.000 koronával segélyalapot létesít. Ezután a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseit tudomásul vette és elhatározta, hogy a 17. számú részvénytársaság nyelveket december 1-től kezdve 17 koronával váltja be. A szelvényeket beváltja a társaság pénztárán kívül a Magyar leszámítoló- és pénzváltóban, az Angol osztrák bank budapesti fióktelepe, továbbá az Angol-osztrák bank Bécsben. Az igazgatóságba Bischitz Artur dr. tőszegi Freund Antal és Thausing E. Gyula újból bevásztattak, ugyszintén a felügyelő-bizottság eddigi tagjai ismét megválasztattak.

Árkedvezmény Kartársainknak. A főváros egyik nagyobb drogeria tulajdonosa, mint lapunk utolsó oldalán közölt hirdetésében is olvasható, arról értesít bennünket, hogy készséggel hajlandó t. Kartársainknak a szigoruan megszabott árákból megfelelő százalék engedményt nyújtani tehát igen helyesen teszik úgy t. Kartársaink, mint családtagjaik, ha drogeriaszükségeiteiket nála fedezik és a bevásárlás alkalmával szakmájukra hivatkoznak. A fenti cég kartársaink által minden irányból rendkívüli könnyen megközelíthető, amennyiben a központi vásárcsarnok közelében, *Herkules drogeria*, Budapest, Kálvin-tér 5., a református templommal szemben létezik.

Szimon István árjegyzéke. Van-e vendéglős, a ki ezt a kipróbált. hazai kereskedelmünk büszkeségének mondható céget ne ismerné? — A cég legújabb árjegyzékét mai számunkhoz mellékelten kapják olvasóink. Talán fölösleges ezt az árjegyzékét külön figyelembe ajánlanunk, hiszen minden, amire vendéglősnek szüksége van, ennél a cégnél a legfinomabb minőségben s gazdag választékban jutányos áron kapható.

Honi gyártmány. Elsőrendű folyékony száraz *szén savat* ajánl könnyű 10, 15, 20 klgrammos acéltartányokban az „Egyesült Magyar Szénsavgyárak“ Budapest, IX., Soroksári-ut 30. Pontos kiszolgálás.

NYILT-TÉR.

A kiváló Bőr- és Lithiumos GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kétféle sikerrrel használatik vesebajknál, húgyhólyag-bántalmknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tiszta!
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

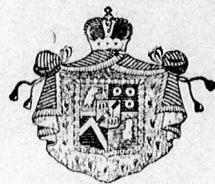
SCHULTES ÁGOST Szinye Lipóczy Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V., Rudolf-parkpart 8.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égvényes SAVANYÚVIZ.

ANIMO

MURAKÖZI PEZSGÓGYÁR RÉSZV.-TÁRS. CSÁKTORNYA.

Tokaji Bortermelők Társasága R. T. TOKAJ
Elnök: Hertzeg Windisch-Graetz Lajos.

Ajánlja kiváló minőségű valódi

TOKAJI BORAIT

Ezen felséges ital adja meg a kellő kedvet az igazi mulatságra.

Előkelőbb és olcsóbb ital, mint a pezsgő.

Próbarendelésre alkalmas hordócskák:

- 60 liter 1908. évi asztali bor . . . . . K 56-10
- 60 liter 1907. évi pecsénye bor . . . . . K 66.—
- 60 liter 1904. évi szamorodni . . . . . K 82-50

Próbarendelésre alkalmas ládaküldemények:

- 20 palack 0-7 liter 1904. évi szamorodni bor . . . . . K 31.—
- 12 palack 0-5 liter 1904. évi 2 puttonos édes aszabor . . . . . K 33.—
- 10 palack 0-7 liter 1904. évi szamorodni és . . . . .
- 10 palack 0-5 liter 1904. évi 2 puttonos édes aszabor . . . . . K 43.—

Hordóért, ládáért, csomagolásért semmit seu számítnak fel. A megrendelő vasuti állomásáig teherárúként bérmentve szállítunk minden küldeményt.

Egészség ápoló! — Tápláló erejű

Étvágy gerjesztő. Emésztést segítő.

Étvágy gerjesztő. Emésztést segítő.

Antihigroszkopikus! — Higienikus!

KRISTÁLY-SÓ a legfinomabb és legtisztább asztali só.

Vendéglőknek, szállodáknak, éttermeknek, kávéházaknak nélkülözhetetlen, mert a Kristály üvegből készült Kristály-só-szóróban tartott Kristály-só a higienia legszigorubb követelményeinek megfelel és e mellett olcsóbb mint a nyílt sőtartóban tartott közönséges asztali só, mert nem áll össze és így naponkénti kicserélése felesleges!

Kapható minden jobb fűszer- és csemege üzletben és drogeriában.

Felhívás.

A Weisz Salamon balassagyarmati lakos tulajdonát képező balassagyarmati „Központi kávéház” üzletet megvettem.

Felhívom a nevezettnek összes hitelzőit, hogy esetleges követeléseiket nálam 8 nap alatt jelentsék be.

Balassagyarmat, 1910. december 1.

Pollatsek Sándor.

Borral legjobb a valódi
KRONDORFI
savanyuviz-fröcscs.

Borvásár Zilahon.

Van szerencsénk az érdeklődő borkereskedő urak szíves tudomására hozni, hogy 1911. évi hó 11-én és 12-én délelőtt 9 órától este 6 óráig Zilahon, a Tigris-szállodában a Szilágyvármegyei Gazdasági Egyesület

borvásárt rendez.

Eladásra eddig 6300 hl. bor van bejelentve, új borok 38—44 fillér, ó borok 56—90 fill. áron.

Megjegyezzük, hogy a vásár alkalmával az eladásra bejelentett összes borokból minták lesznek kiállítva megtekintés és megízlelés végett.

A vételár a Szilágy-vármegyei Gazdasági Egyesület pénztárába fizetendő be, ahonnan az eladónak, ha egyleti tag, hektoliterenként 20 fillér, ha nem egyleti tag 40 fillér levonás után ki fog fizettni. A vásárlók a vásárolt áru után közvetítési díjat nem fizetnek.

Czifka József

pinzegazdászati cikkek szaküzlete

Budapest,

V., Váczi-körut 48/a.

Nagy gyári raktár palaczkokban és parafadugokban.

Dus választék

borszivattyukban

gummi tömlőkben, sörcsapok- és mindenneműe szakmába vágó cikkekben.

Eladó vendéglő.

Kápolnásnyék községben (Fejér m.) a Szénásy-féle jó forgalmu

nagyvendéglő

a tulajdonos előrehaladott kora miatt berendezéssel együtt szabad kézből eladó.

Boreladás. Kiskunmajsán (Pest megye) több mennyiségű ó és új borom van eladó. Saját termésű rizling és kövidinka. Értekezni lehet Patyi Vincze szőlőbirtokosnál, Kiskunmajsán. (A borok ára 24 és 25 krajczár.)

Bérbeadó szálloda.

Balatonfüreden a vasuti állomás mellett egy teljesen új restauráció és szálloda több évre azonnal **bérbeadó.** Értekezhetni

Róka Lajos

biróval lehet

Balatonfüreden.

Bérbeadó szálloda.

Megyeszékhelyvel és az összes államhivatalokkal, főgimnázium és polgári leányiskolával bíró városban egy régi jómeneletű szálloda és jöhírű vendéglő helyén újonnan épült emeletes, modern szálloda, 22 ve dégszobával, fürdőszobával, továbbá egy nagy és egy kisebb étterem, kávéház. korcsma, az emeleten két nagyterem, színháznak és bálóknak használható, három külön lépcsőjárattal, lakással és a szükséges mellékkeliségekkel, melyek központi fűtéssel és villanyvilágítással vannak ellátva, betegség miatt hosszabb időre bérbeadó. A szálloda, étterem, kávéház és a főbb helyiségek 1911. április 1-től berendezve készpénzfizetés mellett megegyezés szerint vehetjük át. Az átvételhez szükséges 30—40 ezer korona. Csak keresztény és szakavatott (jó konyhát vezető) vendéglős pályázzon. Bővebb felvilágosítással szolgál TÓTH ISTVÁN szállodás, Balassagyarmat.

BORHEGYI F. borkereskedő.

Budapest, V. kerület, Gizella-tér I. szám

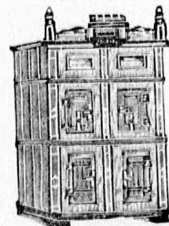
Pinczék: Budafokon és V. kerület, Dorottya-utcza 8. sz.

Ajánlja a legjobb:

francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőröket gyári áron.

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

50% jégmegtakarítás! 40% ármegtakarítás!

Érhető el az általam feltalált, készített és szabadalmazott szétszedhető amerikai jég szekrényekkel, parafakő-szigetelés mellett. — Czégem eddig Vasutca 11. alatt 9 évig létezett, a melyet most VII., Rákóczi-ut 64. (Hársfa-u. sarok) helyeztem át, tetemesen megnagyobbított üzem mellett. Állandóan raktáromon tartok amerikai és jég szekrényeket, különböző válfajokban. Készítek pincze hűtő-készülékeket sör részére. Jég szekrényeim a legszűkebb helyre is beszállíthatók. Versenyképes vagyok minden hasonló gyártmányu czégekkel anyagban és ában. E szekrényekből készítettem a Nemzeti és Lipót-városi kaszinóknak, a „Hungaria”, „Royal”, „Continental”, „Metropole” stb. szállodáknak, Wampetlesnek Ferencz, Prindl Nándor, Kaszás Lajos vendéglősöknek, Gerbeaudnak, Dr. Szűy, Horváth Nándor, Szimon István, Póstyén fürdő igazgatóság és a m. kir. földművelésügyi minisztérium vezetése alatt álló Vizakna fürdőknek s egyáltalában az ország minden részébe. Mindezen helyeken munkámmal minden tekintetben a legjobban voltak megelégedve, s kívánatra ezen czégek elismerő leveleivel is szolgálhatok. Rendeléseket fogad és költségelírányzati rajzokat bérmentve küld

MENDELOVITS FARKAS jég szekrénykészítő
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 64.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

:: **KOLOZSVÁROTT.** ::

Sürgönyezim: Bortermelők szövete Kolozsvar.

Ajánlja egyenesen a szövetezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kiténő minőségű fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

Vác város tanácsának 1910. november 30-án tartott üléséből.

7866/910.

Árverési hirdetmény.

Vác város tanácsa küzhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező

„Buki csárda” és a „kőhidi sziget”

bérlete a városháza kisebb tanácstermében (I. emelet 3. ajtó) 1910. évi december hó 31-ikén d. e. 10 órakor nyilvános árverésen 1911. évi május hó 1-én kezdődő 3, esetleg 6 egymásután következő esztendőre

bérbe adadni fog.

Erről az árverezni szándékozókát oly figyelmeztetéssel értesítjük, hogy utóajánlatokat figyelembe nem vesszünk.

Az árverési föltételeket Bajko Vilmos városgazda úrnál a rendes hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők. Vác, 1910. november 30-án.

Kiadta:

Göndör, főjegyző.

**PANNONIA
SEC**

**HÖLLE PEZSGÖGYÁR
= BUDAÖRS. =**

HIRMANN FERENCZ

rézárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 7. sz.

Készít gőz-, víz- és légszuszévezetékhez szükséges rézárúkat. Bor-, és sör-szivattyukat, sör kímérő-készülékeket légnomással, valamint mindennemű rézcsapokat, fémfelirati táblákat és rézsúlyokat. — Alapított 1880-ban. — Az 1896. ezredéves orsz. kiállításon az állami ezüst-éremmel kitüntetve.

TELEFON: 29—03.

LITTKÉ L.

PEZSGÖGYÁRTELEPE

:: PÉCSETT ::

BUDAPESTI FORAKTÁR:

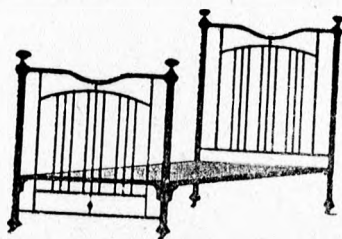
IV., SZÉP - UTCZA 3.

:: TELEFON 10—85. ::

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Kntkezelőség Eperjes. Megrendelhető a Magyar Ásványvíz forgalmi és kiviteli társaságnál, Budapest, Baross-u. 43. Telefon 162-84.

Szálloda berendezések

Bruck J. Henrik

vas- és rézbutorgyára

Budapest.

Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házában.)

Mintaraktár és iroda: VI., Andrassy-ut 32.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat vas- és rézbutorban, olcsó árban és kedvező fizetési feltétellel.

Seifert Henrik és Fia

cs. és kir. udvari tekeasztalgár.

Császári és királyi szabad. jégsekrengyár.

Budapest, VII., Dob-utca 90. sz.

Árjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve.

Első magyar részv. serfözde

Gyártelep és központi iroda: Kőbánya

Telefon szám: 52—60.

Városi iroda: VIII., Eszterházy-utca 6.

Telefon szám: 52—59.

Palacsósor osztálya: X. kerület Kőbánya.

Telefon szám: 56—58.

SIPRUSZ LAPJA

XAKAS MÁRTON

Magyarország legkedveltebb élclapja.
Megjelen minden vasárnap. Egyes szám 15 krajczár.
Előfizetési ár: Egész évre . . . . . 6 frt
Fél évre . . . . . 3 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII. ker., Röck Szilárd-utca 4.

MUSTÁR

(Eredeti francia-mód)

valamint kitűnő minőségű

paradicsom

1 és 5 literes üvegekben

vendéglős urak részére

kapható:

MOCZNIK L.

conservgyarában

Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. szám.

A budapesti elsőrendű vendéglősök szállítója.

Andrényi Kálmán utódai Sec

Hagyományos francia módszer.

Kapható minden fűszerkereskedésben, kávéházban, vendéglőben.

„Gyártelep“

Sörfözde Részv.-Társaság

Temesvárott.

Hazánk legnagyobb vidéki sörfözdeje tisztelettel ajánlja a legfinomabb világos söröket pótló dupla korona sörét, azonkívül kitűnő minőségű márcziusi, udvari, dupla márcziusi bajor, bak, stb. sörét.

Árjegyzékkel szívesen szolgál a vállalat.
Budapesti főraktár: VIII., Práter-utca 44/a.

Pinczerek figyelmébe!

Fő- és fizetőpinczerek, kiknek oldalzsebtárca (papirospénz) vagy pinczértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs jobbra külön beilleszve, hanem a felsőrész az aljával egy csaraból készült — a legjutányosabb árak mellett szerezhetik be.

Árak 8-tól 12 koronáig.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körút 28. szám.

(Központi városház.)

Gummi- és halhólyag-különlegességek tucatonként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göröcsér, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönfélébb betegápolási czikkekben.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja.
1908. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

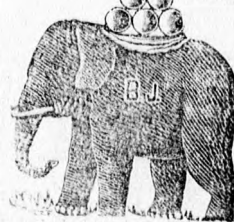
A KRISTÁLY

forrás szénsavval telített ásványvize használ nos ital étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvíz. — Hathatószomszillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénsavteltetés nélküli töltés is rendelhető, mely hasonló enyhesége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.

Szt. Lukácsfürdő Kút-vállalat Budán.

BEITZ JÁNOS

műszertárgyos dáko és biliárdgolyó gyár

Raktáron tartok Carambol és fordító biliárdokat, márványasztalt, „Thonet” széket, csillárokat és mindenféle ksréhazi berendezéseket.

BUDAPEST,

VI. Akácfa-u. 55.

TELEFON 81—90.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkésztimények előállításánál a jég szóására valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérésre díjmentesen nyújt.

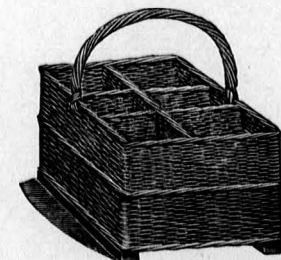
A Magyar Királyi Sojvédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

Wáhl József

kosárfonó

Nagy-Tétény.

Készíték a legtartósabbspanyolnádból mindennemű kosarakat stb. a legjutányosabb áron. Megrendéseket naponként gyorsan teljesíték.

Javitásokat elvállalok. Kocsim mindennap Pesten van. Vidékre árjegyzék ingyen.

Najman József hentes-mester Budapest, VIII., Nemet-
utca 21. sz. Szállit vendéglősök, kávé-
sok, korcsmárosok stb. részére a legjobb minőségű virstliket,
kolbászokat napi árakon. Megrendelések pontosan teljesítettek.

Dr. SZULY ALADÁR

élelmiszerek és fűszer
nagykereskedése

PÁRATLANUL GAZDAG KÜLÖN CSEMEGEOSZTÁLY

Budapest, Muzeum-körut 23.

A világhírű francia DELBECK & Comp.
reimsi pezsgőbor-gyár

magyarországi főlerakata

Dr. Szuly Aladár

Dr. Szuly Aladár

Válogatott fűszerárak,
mindennemű bel- és kül-
földi csemegék, magyar és
francia pezsgőborok, rum
és tea, liqueurök, sajt, vaj,
kassai, prágai sonka fel-
vágottak, gyümölcsök stb.
stb. raktára.

Alapított
1825.

Alapított
1825.

HUBERT J. E. POZSONY.

Csász. és kir. udvari szállító.

Különlegességi
jegy.

Különlegességi
jegy.

„GENTRY CLUB”
a budapesti orsz. kaszinó pezsgője.

A Szt. Lukács-fürdői Kristályforrás vegyelemzése.

Orsz. m. kir. Chemiai Intézet.

Az intézet kiküldöttje által személyesen vett „Kristály” forrásból
származó vízminta vizsgálatának eredménye:

A víz hőmérséke . . . . . 25,3 C°
A víz fajsúlya 18 C-on 1,0008

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtatott:

Kalium (K)	0,0093 gr.
Natrium (Na)	0,0334 „
Calcium (Ca)	0,1268 „
Magnesium (Mg)	0,0465 „
Aas (Fe)	0,0004 „
Chlor (Cl)	0,0331 „
Sulfat (SO ₄)	0,1181 „
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0,5002 „
Szilíciumdioxid (SiO ₂)	0,0169 „
Szénsav (CO ₂) 44·66 cm ³	0,0880 „

Organikus anyagot, ugyszintén salétromsavat és ammoniákat a víz nem tartalmaz és így a „Kristály” forrásvizet igen tiszta calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítjük. Bakteriologiai szempontból pedig az állami Bakteriologiai Intézet ezen vizet tisztának és kifogástalannak minősítette.

Budapest, 1908. márczius 17-én.

Orsz. m. kir. Chemiai Intézet Budapesten.

M. kir. Tud. Egyetem I. Chemiai Intézete.

A forrás hőmérséke . . . . . 25,75 C°
A víz fajsúlya 17·5 C-on 1,00074
A víz fagyáspontja 0,035 C, osmosis-nyomás 0·421 atm., elektromos
vezetőképessége 0,0008661 ohm. cm.

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtatott:

Kalium (K)	0,0070 gr
Natrium (Na)	0,0328 „
Calcium (Ca)	0,1267 „
Magnesium (Mg)	0,0252 „
Vas (Fe)	0,0004 „
Chlor (Cl)	0,0338 „
Sulfat (SO ₄)	0,1118 „
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0,5194 „
Szilíciumdioxid (SiO ₂)	0,0170 „
Szénsav (CO ₂)	0,0878 „
összes szénsav (CO ₂)	0,6425 „

E nagy mélységből fakadó, állandó összetételű ásványvíz se ammoniát, se salétromsavat, sem salétromossavat nem tartalmaz, organikus anyag ugyszólván nincs benne s így a chemiai analysis alapján a „Kristály” forrás igen tiszta calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Budapesten, 1900. április 12-én.

A m. kir. Tud. Egyetem. I. Chemiai Intézete.

Dr. Hankó Vilmos a chemia tanára; a m. tud. akadémia tagja; A Szt. Lukács-fürdői Kristályforrás vize tiszta calcium- és magnesium hydrocarbonatos ásványviznek tekinthető. A nagy mélységből fakadó forrás vize a szó szoros értelmében kristálytiszta, ideálja a tiszta ásványvizeknek. — Budapest, 1904. július 20. Dr. Hankó Vilmos s. k., a chemia tanára a nagy. tud. akadémia tagja.

A „Kristály”-forrás szénsavtelítés nélküli állapotban hasonló enyhesége folytán pótolja a francia Évian és St. Calmier forrásokat. Évian-Cachat forrás: 1000 gr. vízben 0,3172 gr. ásványi alkatrész, 0,2732 gr. szénsav, összesen 0,5904 gr.

St. Calmier-Badoit forrás: 1000 gr. vízben 0,2404 gr. ásványi alkatrész, 0,3319 gr. szénsav, összesen 0,5723 gr.

Szt. Lukácsfürdői „Kristály”-forrás: 1000 gr. vízben 0,5208 gr. ásványi alkatrész, 0,4524 gr. szénsav, összesen 0,9832 gr.

A Kristály-forrás több ásvány-alkatrészt és több természetes szénsavat is tartalmaz, mint e két világhírű és a francia kormány által közérdekű jelleggel felruházott gyógyvíz.

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII. ker., Práter-utca 47.

Telefon 57-22.

Károly István főherceg, Angol porter sörének főraktára.
Dreher Antal sörfőzdéi részvény-társaság főelárúsítója.
Az „Első Magyar Részvény Sörfőzde” főelárúsítója.

Ujabban, számolva a nagyközönségnek a müncheni sörök iránt egyre növekedő előszeretetével elhatározta, hogy tisztelt vevői részére ezentúl **eredeti müncheni** sört is fog állandóan raktáron tartani. E végből kiválasztotta a sok közül a legjobbat — a legkevesebb reklámmal dolgozó és mégis leghiresebb — Amerikában nagymértékben exportáló

Jos. Sedlmayr Bierbrauerei zum Franziskaner-Keller A. G. müncheni nagy sörfőzdét és ennek képviselőjét Magyarország, Horvátország, Bosznia és Hercegovina területére átvállalta. Kőbányai sörökön kívül tehát ezután állandóan raktáron tartok

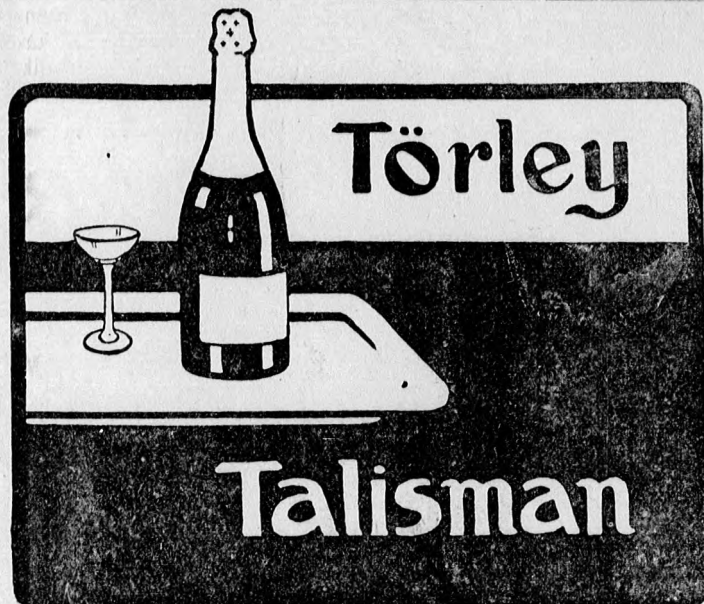
Kiviteli barna müncheni sört is úgy $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ hordókban mint palaczkokban és kérem a nagyérdemű közönség, valamint az ismétlárúsítók hatalmas karát, hogy megrendeléseikkel szerencséttesse nek, eleve is a legfigyelmesebb pontos kiszolgálást ígervén.

Kiváló tisztelettel

SCHÄTZ JÓZSEF

sörnagykereskedő

Budapest, VIII., Práter-utca 47.

Törley

Talisman

SZIMON ISTVÁN

fűszer, csemege, főzelék és huskonzervek, sajt, vaj, bor, pezsgő, likőr, cognac, rum, tea, kávé.

Főüzlet:

BUDAPEST, V., KER. VÁCZI-KÖRUT 12. SZ.

Telefon 29-60.

Fiók:

Budapest, V., Váci-körut 60. Telefon 26-22.

A legtöbb szálloda, vendéglő és kávéház állandó szállítója.

Méltóztatásuk előny árjegyzékét kérem.

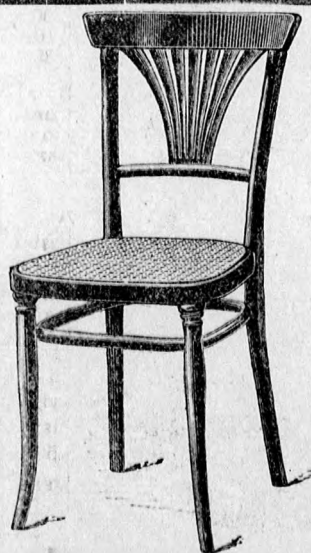
Tessék speciális kávé ajánlatot kérem.

DREHER ANTAL SÖRFŐZDEI R.-T. BUDAPEST-KŐBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Saját palaczk-töltés.

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kőör, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

„MUNDUS”

EGYESÜLT MAGYAR HAJLITOTT FABUTORGYÁRAK R.-T.

Központi iroda:

BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 10.

Raktár:

BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 15.

Telefon 89-51.

GYÁRAK: Besztercebánya, Borosjenő, Kassa, Ungvár, Varasd, Vrata. Mindennemű hajlitott fabutor és kerti butor.

Ajánlja kávéházi és vendéglő berendezésekre csinosan kiállított gyártmányait.

Pinczegazdasági cikkek

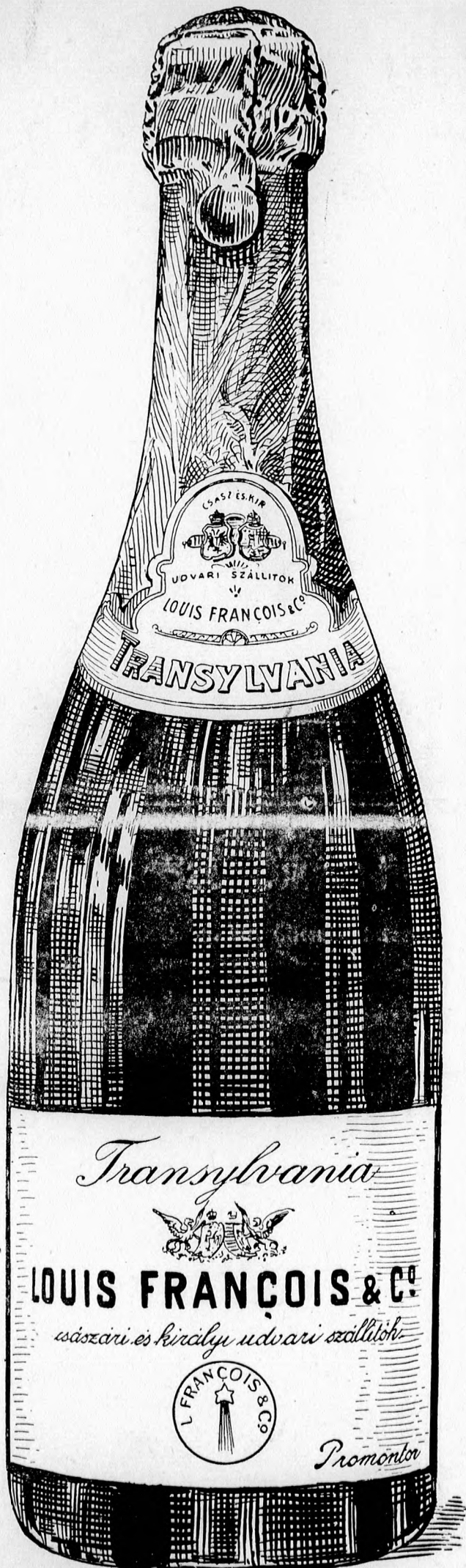
legolcsóbb bevásárlási forrása és legnagyobb raktára

WATTERICH A.

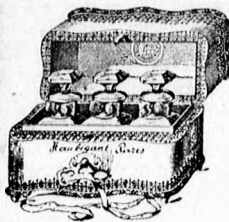
Budapest,

VII., Dohány-utca 5. szám.

Törvényesen megengedett anyagokból álló legjobb borderítő szer a „RAPID” borderítő por, mely áll tiszta gelatinból.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak

rendkívül alkalmas

remek ajándékok

Illatszer-kasetták ❁ Fésű- és kefe-kasetták

Manicur körömápoló-kasetták

A legújabb francia és angol illatszerek
és minden egyéb a drogeria szakmába vágó cikkek
igen jutányosan szerezhetők be.

..... A szigorúan szabott árainkból ugy a .....
vendéglői mint rokonszakbeliek
kereskedői engedményben részesülnek.

HERKULES DROGERIA

BUDAPEST, IV. KER., KALVIN-TÉR 5. SZ.

Hirdetmény.

Borosznó gyógyfürdő

teljesen felszerelt vendéglője a jövő évtől kezdve
bérbeadó. Érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz
Id. Rosenauer Lajoshoz, Besztercebánya.

Kőbányai Polgári Sörfőző Részvény-Társaság.

Budapest-Kőbánya.

Gyártelep és központi iroda: IX., MARGLÓDI-UT 17. SZÁM, a köztemetői villamos mentén

Telefon: 55-03 és 56-46.

Városi raktár és iroda: VIII., NÉPSZÍNHÁZ-UTCZA 22. ■ Telefon 56-43.

Kiviteli telep: FIUME via Ciotta 18. ■ Telefon 484 és 681.

Gyárt világos és sötét söröket a legfinomabb minőségekben és szállítja hordó-
ban és palackokban **minden világrészbe.** Amely kiállításon részt vettünk,
mindenütt a legmagasabb díjjal lettünk kitüntetve, 7 Grand Prix tanuskodik
sörünk páratlan minősége mellett. Nem kisebb súlylyal bir söreink megítélésé-
nél azon kimagasló tény is, hogy az összes velünk egykoru sörfőződéek kö-
zött egész Európában mi gyártjuk a legtöbb sört.

Képviselleteink vannak az ország minden jelentékenyebb, helyén és
a külföld főbb piacain, mint: Wien, Milano, Venezia, Róma, Nápoly,
London, New-York, Buenos-Ayres, Alexandria, Kairó, Smyrnas, Tunis stb.